

Iijoki 2015 hanke

Loppuraportti

Jomma ry

02.04.2007

Raportoija, projektipäällikkö Pertti Kuusisto, hankkeen ohjausryhmä

SISÄLLYSLUETTELO, LUONNOS 28.02.2007

1. PERUSTIEDOT	3
2. HANKKEEN TAUSTA JA KEHITTÄMISTARPEEN MÄÄRITTELY	5
3. HANKKEEN TAVOITTEET	6
4. ARVIO TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA: SYNTYNEET TULOKSET / TUOTOKSET	6
5. HANKKEESTA TIEDOTTAMINEN JA JULKISUUS	10
6. KOKONAISRAHOITUS SEKÄ RAHOITTAJAT	11
7. HANKKEEN SUUNNITELLUT JA TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET	12
8. HANKKEEN TOIMINTOJEN JATKAMINEN JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	13
8.1 Ehdotuksia Iijoen vesistön kalastusalueella tulevaisuudessa tehtävistä kehittämishankkeista ja - aiheista	13
9. HANKKEEN ITSEARVIONTI: MITEN HANKE ONNISTUI ?	15
10. RAPORTIN LIITEAINEISTO	15
11. YHTEYSTIEDOT	15

1. Perustiedot

Hankkeen yhteystiedot

Hankkeen nimi Iijoki 2015 hanke
Hankkeen numero 20307
Hankkeen diaarinumero 448/ 3510-2005
Raportoiija: Iijoki 2015 hanke, projektipäällikkö Pertti Kuusisto, hankkeen ohjausryhmä

Hankkeen maantieteellinen kohdealue: Iijoen vesistöalueen kunnat, Yli-Ii ja Pudasjärvi.

Ohjelmayhteydet: Tavoite 1 –ohjelma (EMOTR)
Toimintalinja 1. Maaseudun kehittäminen
Toimenpide s. Matkailu- ja käsityöläiselinkeinojen kannustaminen
Alatoimenpide 1. Matkailun toimintaympäristön parantaminen ja kehittämisen.

Toimintaryhmät: JoMMA ry.

Hankkeen hallinnoija, toteutusorganisaatio, rahoittajat

Hankkeen toteuttaja / hallinnoija: Pudasjärven kaupunki, Kehittämiskeskus Pohjantähti (Y-tunnus 0188962-2), lähiosoite. Teollisuustie 1, 93 100 Pudasjärvi.

Yhteyshenkilö: Petri Kauppinen, yksikön johtaja, Kehittämiskeskus Pohjantähti.
puhelin 0400-184 694, telefax 08-823 453, sähköposti. petri.kauppinen@pudasjarvi.fi

Hankkeen toteuttamisen yhteistyökumppanit: PVO Vesivoima Oy, Metsähallitus, Iijoen kalastusalueen kalastuskunnat

Hankkeen toteutusaika:

- rahoituspäätös 1.3.2005 – 30.6.2007.
- käytännön aloitus siirtyi myöhemmäksi projektipäällikön valinnan viivästymisen vuoksi
- käytännön toteutus 08/2005-03/2007, päättyi ennakkosuunnitelman mukaisesti

Hankkeen rahoittajat

- Toimintaryhmä Jomma ry

Yksityinen rahoitus

- PVO Vesivoima Oy, Iijoen vesistön kalastusalue, Metsähallitus

Hankeorganisaatio ja sen eri osien keskeiset tehtävät

Hankkeen toteutuksesta vastasi Kehittämiskeskus Pohjantähti. Pohjantähti on Pudasjärven kaupungin omistama 1990 perustettu tulosyksikkö, jonka tehtävä on tukea ja edistää alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä pääasiassa tietotekniikkaa soveltavan koulutus- ja kehittämistoiminnan keinoin. Pohjantähti on toteuttanut lukuisia EU-rahoitteisia kehittämishankkeita Pohjois-Pohjanmaan alueella. Projektihallinnosta hankitun kokemuksen, laadukkaan kirjanpitojärjestelmän ja osaavan taloushallintohenkilöstön sekä organisaation taloudellisten resurssien turvin Pohjantähdellä on hyvät edellytykset onnistuneen projektin hallinnointiin.

Hakijaorganisaation osalta hankkeen toteuttamisesta vastasi Kehittämiskeskus Pohjantähden palkkaama projektipäällikkö. Hankkeessa käytettiin tarpeen mukaan hakijaorganisaation osa-aikaista työvoimaresursseja hankkeen hallinnon, kirjanpidon ja tiedottamisen osalta.

Hankehallinnointi

- Sinikka Timonen, koulutussihteeri / Koulutus- ja kehittämiskeskus Pohjantähti, Pudasjärven kaupunki
- kirjanpito, Erja Niittyvirta, Pudasjärven kaupunki
- projektipäällikkö Pertti Kuusisto, Iijoki 2015 hanke

Hanketiedotus, projektin internet- sivusto

- webmaster Juha Nyman, Jenny Kangas, Kehittämiskeskus Pohjantähti
- Pertti Kuusisto, Iijoki 2015 hanke
- atk- tukipalvelut , Jenny Kangas, Kehittämiskeskus Pohjantähti, Pudasjärven kaupungin IT- yksikkö

Ohjausryhmä

Hankkeen aikana pidettiin ohjausryhmän kokoukset seuraavasti: 10.10., 02.12.2005, 10.02. ja 26.04., 07.09. 2006. sähköpostikokous 22.01.2006, ohjausryhmä 12.03.2007, loppukokous 02.04.2007.

Ohjausryhmässä oli vahvasti edustettuna toimialan kehittämisen osaavia alueen ja seutukunnan edustajia.

Ohjausryhmän kokoonpano:

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus /Jorma Korolainen, hankesuunnittelija

JoMMA ry / Tauno Laurila, Pirjo Hongisto / toiminnanjohtaja

Oulun kaaren seutukunta / Heino Kuha (Map- projekti), Veikko Hyttinen (Ruokaketju- hanke)

PVO Vesivoima Oy / Risto Liedes / kalatalousasiantuntija

Metsähallitus / Kari Sarajärvi / suunnittelija

Iijoen vesistön kalastusalue:

- Mikko Torssonen /isännöitsijä, Pro Agria Oulu ry / kalatalouskeskus, Pirkko-Liisa Luhta / kalastusmestari, Metsähallitus, Teuvo Lohilahti / Kalastusalueen hallituksen puheenjohtaja, Eero Oinas-Panuma Kalastusalueen hallituksen varapuheenjohtaja

Hankkeen hakijan ja hallinnoijan edustaja / Matti Matero, Petri Kauppinen yksikön johtaja, Koulutus- ja kehittämiskeskus Pohjantähti, Pudasjärven kaupunki

Asiantuntijapalvelut

Hankkeessa käytettiin ostopalveluina asiantuntijapalveluita Iijoen vesistön kalastusalueen Kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisessa, Matkailukalastuksen ja Kalastusmatkailun kehittäminen- koulutusseminaarissa (luennot) ja kuljetuspalveluissa (Tutustumis- ja koulutusretki Kainuuseen syksy 2006). Ostopalveluiden hankinnassa noudatettiin kilpailulainsäädännön asettamia vaatimuksia.

- **liitteet:** Kilpailutusasiakirjat ja yhteenvedot, sopimukset

Yhteistyö alueen muiden kehittämishankkeiden kanssa

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä muiden toimialaan läheisesti liittyvien kehittämishankkeiden kanssa. Tämä oli otettu huomioon myös hankesuunnittelussa ja ohjausryhmän kokoonpanoa määritettäessä. Yhteistyötä tehtiin mm. Oulunkaaren seutukunnan Map (Matkailupalvelujen kehittäminen)- ja ICT- valmennushankkeiden kanssa sekä, Mapasiko- Pudasjärven kaupunkikylät hankkeiden kanssa.

2. Hankkeen tausta ja kehittämistarpeen määrittely

Tiivistelmä

Iijoki on Suomen eteläisin suurjoki. Kalastusalueena se sijoittuu valtakunnallisissa RKTL:n vapaa-ajankalastuspainetutkimuksissa aina ensimmäisten joukkoon. Pääuomaan keskittyvän virkistyskalastuksen lisäksi kannattaa kiinnittää huomiota myös sivujokien tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Tämän kehittämishankkeen taustalla on Iijoen kalatalouden hoito- ja kunnostustyön keskeisten toimijoiden vahva tahto kehittää lain määräämää hoitotoimintaa velvollisuudesta koko alueen kehittämiseen tähtääväksi toiminnaksi. Tässä hankkeessa laadittava Iijoen vesistön kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma tähtää toiminnan monipuoliseen kehittämiseen, mikä edellyttää samalla alan toimijoiden sitoutumista suunnitelman toteuttamiseen.

Laaja kuvaus

Iijoki on Suomen eteläisin suurjoki. Sen 340 km pitkä pääuoma alkaa Kuusamosta virraten läpi Taivalkosken, Pudasjärven, Yli-lin ja lin, jossa joki laskee Pohjanlahteen. Lisäksi Iijokeen laskevat n. 20 sivujokea ja tuhannet purot muodostavat Iijoen vesistöalueesta tyypillistä monimuotoista pohjoissuomalaista luontoa edustavan erittäin potentiaalisen luontomatkailualueen. Kymmeniä koskia käsittävä Iijoen kalastusalue onkin varsin suosittua virkistyskalastusalueita mm. Oululaisten parissa. Virkistyskalastus kuitenkin keskittyy Iijoen pääuomaan, jolloin merkittävä resurssi joen sivu-uomien osalta jää käyttämättä. Erityisesti sivujokien luonnonmukaisesti kasvanut kalakanta ja koskematon ympäristö antaisi hyvät mahdollisuudet pitkälle tuotteistetun kalastusmatkailun kehittämiseksi. Vastaavasta on hyviä kokemuksia mm. Kainuusta.

Kalastuslaki asettaa tavoitteet kalastusvesien hoidolle ja kunnossapidolle. Toimintaa on pyritty yhtenäistämään 1983 luodulla kalastusaluejärjestelmällä. Kalavesien omistuksen pirstoutuneisuudesta johtuen tehtävä on vaikea. Omistajien lisäksi Iijoen kalastusvesistön alueella on lukuisa määrä toimijoita, joilla on oma osuutensa hoito- ja kunnossapitotoimien kannalta (mm. kalastuskunnat, Metsähallitus, PVO- Vesivoima Oy, Voimalohi Oy, yksityiset maanomistajat). Perinteisenä kalastusvesistön kunnostustoimenpiteenä toteutettuihin velvoitustutuksiin Iijoen kalastusalueella käytetään rahaa vuosittain n. 170 000 €. Istutuksista ja muista kunnostustoimenpiteistä saatava tuotto on kuitenkin heikko verrattuna huomattavaan panostukseen. Keskeisimmän ongelman aiheuttavat alueen kalastusjärjestelyt, jotka haittaavat kalakantojen luonnollista lisääntymistä. Tämä osaltaan aiheuttaa sen, että kalavesien kunnossapito on istutuskeskeistä. Toisaalta Iijoen vesistön tilan kunnostamiseen tehtyjen mittavien panostusten seurauksena nyt vesistössä olisi mahdollisuus myös kalakantojen luonnolliseen lisääntymiseen. Myös Maa- ja metsätalousministeriön laatima strategia ja kalastuslaki edellyttävät järkipäistä toimintaa ja pyrkimystä mahdollisimman suureen tuottavuuteen. Ongelma ei kuitenkaan varsinaisesti ole itse istutustoiminnassa tai istutukseen käytettävissä olevissa resursseissa, vaan alueen kalastusjärjestelyissä.

Iijoki on merkittävä voimavara sitä ympäröivälle alueelle. Se tarjoaa monipuolisen luontoympäristön, jota voitaisiin hyödyntää nykyistä monipuolisemmin niin matkailun kuin muidenkin alueen elinkeinojen näkökulmasta katsottuna. Virkistyskalastus ja siihen liittyvät toiminnot ovat keskeisiä elementtejä, jotka voivat lisätä jokivarren hyvinvointia, mikäli tarjolla oleva potentiaali osataan hyödyntää.

Tämä edellyttää laajaa kehittämisen näkökulmaa sekä onnistunutta ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutunutta yhteistyötä kaikkien toimijoiden kesken.

Tämän kehittämishankkeen taustalla on Iijoen kalatalouden hoito- ja kunnostustyön keskeisten toimijoiden vahva tahto kehittää lain määräämää kunnostustoimintaa velvollisuudesta koko alueen kehittämiseen tähtääväksi toiminnaksi. Tässä hankkeessa laaditaan Iijoen kalatalouden käyttö- ja hoitosuunnitelma, jonka avulla pyritään kehittämään toimintaa istutuskeskeisestä hoito- ja kunnostustyöstä kohti kestävästä kalataloutta. Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisessa pyritään huomioimaan sekä virkistyskalastuksen merkitys alueen matkailullisena vetovoimatekijänä että kalastus elinkeinoelämää monipuolistavana mahdollisuute-

na. Lisäksi käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisen yhteydessä pyritään kehittämään kalastukseen ja kalastusalueen hoitoon liittyvien toimijoiden yhteistyötä ja verkostoitumista. Käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttaminen ei ole mahdollista ilman kaikkien keskeisten toimijoiden sitoutumista.

Aiheeseen liittyviä aikaisempia selvityksiä ja hankkeita

- Saarela A., Loppuraportti- Keskellä virtaa Iijoki 1.4.1999-31.12.2000. Oulun Maaseutukeskus ry.

3. Hankkeen tavoitteet (tavoitteet päivitetty 10.02.2006)

- 1) Kehittää ja edistää kalastuksen parissa toimivien verkostoitumista ja sitouttaa toimijat yhteistyöhön
- 2) Kalastusalueen ja osakaskuntien toimintatapojen kehittäminen
- 3) Kalatalouden elinkeinollisuuden kehittäminen
- 4) Parantaa edellytyksiä Iijoen vesistöalueen virkistyskalastusmahdollisuuksien hyödyntämiseksi matkailussa
- 5) Toiminta- alueella olevien palveluyritysten toimintaedellytysten ja kannattavuuden parantaminen
- 6) Mahdollistaa uusien maaseutuyritysten syntyminen

4. Arvio tavoitteiden toteutumisesta: Syntyneet tulokset / tuotokset

Hankkeen keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet, tiivistelmä

Hankekokonaisuutta pyrittiin laajentamaan v. 2005 lopussa myös Taivalkosken kunnan aluetta koskevaksi. "Iijoki 2015- Myötälle" hankkeesta tehtiin joulukuussa v. 2005 hankehakemus T&E- keskuksen maaseutuosastolle ja Toimintaryhmä Myötälle. Myötälle ei myöntänyt hankkeelle rahoitusta, koska sen mielestä hankkeen tavoitteisiin kuuluva kehittämistyö on pääsääntöisesti kalastusalueelle kuuluvaa lakisääteistä perustyötä ja muilta osin tavoitteet eivät olisi hyödyttäneet Myötälleen toimialueen sidosryhmiä. Myötälleen kielteinen rahoituspäätös haittasi merkittävästi hankekokonaisuuden toteuttamista.

Hankkeen tavoitteita ja toimintasuunnitelmaa on tarkennettu 10.02.2006. Toimintasuunnitelman mukaiset tavoitteet ja aikataulut ovat pääosin toteutuneet.

Merkittävimpanä työnä oli uudistaa Iijoen kalastusalueen kalavesien Käyttö- ja hoitosuunnitelma, jonka tulee olla alueen kalatalouden kehittämisen perusta.

Hanketyön tärkeimpiä painopistealueita ja tuloksia olivat yhteistyön ja tiedotuksen kehittäminen, laajoja sidosryhmiä koskevat tiedotus- ja suunnittelutilaisuudet, sidosryhmien koulutus, uusien toimintatapojen kehittäminen, virkistys- ja matkailukalastuksen sekä kalastusmatkailun kehittäminen.

Nyt tehty normaalia laajempi ja informaatioltaan yksityiskohtaisempi käyttö- ja Hoitosuunnitelma tarjoaa eri toimijoille tietoa nykytilasta ja määrittelee yleiset tavoitteet ja suosituksia sekä keinoja tavoitteisiin pääsemiseksi.

Kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman käyttöön oton edistämiseksi tehtiin uusia suunnittelu- ja seurantatyökaluja, kuten "osakaskunnan toiminnan suunnittelu- ja seuranta -taulukko", "kalastusalueen toiminnan suunnittelu- ja seuranta" sekä "virkestys- ja matkailukalastuksen/kalastusmatkailun kehittämistaulukko". Suunnitelma sekä hankkeeseen liittyvää tietoa on nähtävillä Iijoen kalastusalueen internet- sivustolla osoitteessa www.iijoki.fi

Erityisesti yksityisten kalavesien haltijoiden toiminta ja aktiivisuus on vuosien saatossa heikentynyt merkittävästi. Tähän on osasyynä toimijoiden ikääntyminen sekä toimijoiden ja kalastusalueen resurssien vähyys.

Alueen eri toimijoiden aktiivisuus ja mielenkiinto aihekokonaisuuden kehittämiseen on hankkeen aikana lisääntynyt merkittävästi. Toimijoilla on myös herännyt mielenkiinto toimintoja koskevien tavoitteiden pitkän aikajänteen suunnitteluun ja seurantaan.

Toimijoiden yhteistyön kehittämisessä ja koulutuksessa, Iijoen kalastusalueen Kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman käyttöön oton edistämiseksi sekä Virkestys- ja matkailukalastuksen- sekä kalastusmatkailun kehittämisosion osalta päästiin hyvään alkuun mutta suunniteltuja toimenpiteitä ehditty toteuttamaan kokonaisuudessaan.

Hanke ja aihepiirin kehittäminen on saanut hyvin julkisuutta ja osaltaan lisännyt merkittävästi eri sidosryhmien toimintaa sekä kehittämis- ja suunnittelutyötä. Hankkeesta on tiedotettu laajasti eri sidosryhmien tapaamisissa ja koulutus- ja suunnittelutilaisuuksissa, paikallis- ja maakuntasanomalehdissä sekä valtakunnallisissa kalastusalan ammatti- ja harrastelehdissä. Hankkeesta on ollut lehtijuttuja mm. seuraavissa lehdissä: Kaleva, Pohjolan Työ, Iijokiseutu, Koillissanomat, Ylä Kainuu, Kainuun Sanomat, Puolanka-lehti, Suomen kalastuslehti, Pohjolan Perhokalastaja- lehti, Livon Sanomat, Teollisuusmaailma. Hankkeella on 09/2005 lähtien oma www- sivusto osoitteessa <http://pt.pudasjarvi.fi/projektit/iijoki2015>.

Hankkeen käytännön kehittämistyöt ovat päättyneet helmikuussa 2007.

Hankkeen tavoitteet ja tulokset ajalla 08/2005- 03/2007

1. Kehittää ja edistää kalastuksen parissa toimivien verkostoitumista ja sitouttaa toimijat yhteistyöhön, edennyt hyvin, kehittämistä tulee jatkaa

Keskeisiä toimijoita ovat kalavesien omistajat (osakaskunnat, Metsähallitus, PVO Vesivoima Oy) ja kalastusalue, muita sidosryhmiä ovat mm. RKTL, kalatalousneuvonta, virkestyskalastusjärjestöt, kalaviranomainen, kunnat, kyläseurat sekä kalatalouteen ja matkailuun liittyvät yrittäjät.

Tulokset

Tärkeiden vesistöreittien kalastusjärjestelyjen ja muiden tärkeiden osa- alueiden kehittämisen, työ käynnistetty

- **yhteistyö ja suunnittelu lisääntynyt**
Vesireittikohtainen vesien käytön ja hoidon suunnittelu osakaskuntien yhteistyönä alkanut, ensimmäinen kohde Kostonjoen reitti
- **pidetty "tupailta"-tilaisuuksia, joissa tehtiin alustavia esityksiä kalastusjärjestelyjen kehittämisestä** Pudasjärven ja Yli- lin kuntien alueilla mm. Iijoen pääuoman, Livojoen , Näljängän vesistöreitin ja Siuruanjokialueen vesialueiden haltijoiden kanssa, tilaisuuksiin osallistui yhteensä 116 henkilöä
- **kehitettiin uusi toimintamalli, "Kalavesien haltijat- työpajapäivä"- vesistöreitin kalavesien käytön ja hoidon yhteiset tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelu**
- **osallistuminen / tiedotus:** kahdeksan Iijoen kalastusalueen yleistä tai hallituksen kokousta

Yhteisviestinnän kehittäminen

- o tiedotus lisääntynyt ja kehittynyt, yhteisviestintämahdollisuudet parantuneet www.iijoki.fi- sivuston avulla
- o kalastusalueelle oma "Ijoen vesillä"- logo

2. Kalastusalueen ja osakaskuntien toimintatapojen kehittäminen

Tulokset

2.1 Kalastusalueen suunnittelun ja seurannan kehittäminen

Ijoen vesistön kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma (KHS) valmis

- o **suunnitelma nähtävillä internetissä** Ijoen kalastusalueen sivustolla osoitteessa www.iijoki.fi- Kalavesien käyttö- ja hoito, sivustolla nähtävillä kalaston velvoitehoidon (PVO Vesivoima OY, Metsähallitus) uusimmat seurantaraportit
- o käyttö- ja hoitosuunnitelman yhteistyömallin luominen, suunnitteluun ja seurantaan kehitetyt työkalut sisältyvät KHS:aan, suunnitelman päivitys helpottunut [www](http://www.iijoki.fi)- sivuston ansiosta

Kalastusalueen toimintakokonaisuuden suunnittelun / tuloksellisuuden seurannan ja arvioinnin kehittäminen

- o tehty pohjaversio Kalastusalueen toimintojen suunnittelu ja seuranta- työkalusta, pitkän aikajänteen seurantatyökalusuunnittelun jatkotyöstö kalastusalueen omana työnä

2.2 Osakuntien toimintatapojen kehittäminen, edennyt, vaatii jatkokehittämistä ja koulutusta

Vesialueomistajien / osakaskuntien ja kyläseurojen yhteistyön kehittäminen

- o yhteistyö lisääntynyt, kymmenen suunnittelu- ja kehittämistilaisuutta osakaskunnissa

Osakaskunnan oman toiminnan suunnittelun / tuloksellisuuden seurannan ja arvioinnin kehittäminen

- o vesialueen haltijoille työstettiin "Toimintojen seuranta- ja suunnittelutyökalu", joka auttaa vesialueiden haltijoita Ijoen kalastusalueen Kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamisessa sekä pitkän aikajänteen kehittämistyössä ja seurannassa, käytettävissä www.iijoki.fi- sivustolla
- o vesialueen haltijoiden suunnitelmallinen työskentely lisääntynyt mm. Jongun, Pudasjärven, Ala-Kollajan ja Korentojärven osakaskunnissa, käytettävissä www.iijoki.fi- sivustolla (Kalavesien käyttö- ja hoito / Lomakkeet)
- o järjestetty kaksi atk- koulutustilaisuutta osakaskunnille (mm., www.iijoki.fi- sivuston käyttökoulutus)

2.3 Vesistöjen seurannan kehittäminen

- o Nettisivujen kautta tietojen kerääminen mahdollistettu, PVO Vesivoima Oy:n ja Metsähallituksen uusimmat kalaston velvoitehoidon seurantaraportit ovat nähtävillä www.iijoki.fi -sivustolla
- o Kalastusaluekohtaisen nettipohjaisen seurantajärjestelmän kehittämiseksi on tarpeen erillinen kehittämishanke, Ijoen vesistön kalastusalue pilottikohteena.

Tavoitteisiin 3.-6. liittyviä tuloksia ei ole esitetty tavoitekohtaisesti erikseen, koska ne liittyvät kiinteästi toisiinsa. Tulokset on esitetty yhteenvetona:

3) Kalatalouden elinkeinollisuuden kehittäminen

4) Parantaa edellytyksiä Iijoen vesistöalueen virkistyskalastusmahdollisuuksien hyödyntämiseksi matkailussa

5) Toiminta- alueella olevien palveluyritysten toimintaedellytysten ja kannattavuuden parantaminen

6) Mahdollistaa uusien maaseutuyritysten syntyminen

Tavoitteet 3.- 6. ja niitä koskevat tulokset

Tulokset

Iijoen vesistöalueen virkistys- ja matkailukalastuksen kehittäminen ja hyödyntämisedellytysten parantaminen

Kaikille vesialueitten omistajille tarjottiin osallistumismahdollisuus bench marking –tyyppiseen opintoretkeen Kainuuseen (mm. ekokosket, matkailukeskuksen ”ongintapaikka” ja vetouisteluretkien järjestäminen) sekä matkailukalastusseminaariin Pudasjärvellä.

- olemassa olevien virkistyskalastuskohteiden www- tiedotuksen kartoitus, tiedot Iijoen kalastusalueen isännöitsijällä
- kirjallisena kyselynä koulutustarvekartoitus (Kainuun tutustumisretkelle osallistuneet), vastaukset toimitettu Iijoen kalastusalueen isännöitsijälle
- vesialueiden haltijoiden tieto- taito ja kiinnostus kehittämismahdollisiin lisääntynyt
- suunnittelutyö käynnistetty Pudasjärven ja Yli- lin alueilla (Pudasjärvi: Ala- Kollajan, Pudasjärven, Jongun, Korpisenperän osakaskunnat, Livojoki kanssa, Yli- lin: Tannilan jakokunta, tilaisuuksista tehty muistiot, toimitettu asianosaisille kalastus- / osakaskunnille
- vesialueiden haltijoiden sekä matkailuyritysten käyttöön virkistys- ja matkailukalastuksen sekä kalastusmatkailun suunnittelu- ja seurantatyökalu (käytettävissä www.iijoki.fi- sivustolla)
- Iijoen vesistön Kalastusalueen kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisällytettiin toiminnan yleiset tavoitteet sekä kehittämis- ja toimenpidesuosituksia ja monipuolista tietoa kehittämistoimien pohjaksi. Suunnitelma on nähtävillä www.iijoki.fi- sivustolla (Kalavesien käyttö- ja hoito)
- tehty alustavat ehdotukset kehittämistoimenpiteistä osalle Pudasjärven ja Yli- lin kuntien alueilla toimiville kalastuskunnille, kirjalliset ehdotukset toimitettu kalastuskuntien yhteyshenkilöille ja kalastusalueen isännöitsijälle

Virkistyskalastuskohteiden kalastuslupien saatavuuden ja tiedotuksen parantaminen

- o kalastuslupien saatavuus parantuu kaudella v. 2007, joidenkin osakaskuntien ja yhteislupa-alueiden lupamyynti aloitetaan internetissä (Jongun ja Korentojärven osakaskunnat, Taivalkosken koskikalastusalue)
- o osakaskuntien tiedotusta parannettu ja tuotettu uusia tiedotuskanavia, lisätietoa mm. www.iijoki.fi- sivustolla sekä Pudasjärven kesämatkailulehdessä kaudella v. 2007
- o mallitiedote / Kalastusinformaatiota viehekalastuslupan ostavalle asiakkaalle avustettu Jongun osakaskunnan tiedotteen valmistamisessa
- o tehty kysely yhteistyössä Iijoen kalastusalueen kanssa ("Osakaskunnan kalastusmahdollisuudet ja lähiympäristön palvelut") palautetut tiedot Iijoen kalastusalueen isännöitsijällä

Virkistyskalastuskohteiden vesialuehaltijoiden ja matkailuyritysten yhteistyön kehittäminen

- o yhteistyö käynnistetty, mm. aiheeseen liittyvillä koulutuspäivillä
- o yhteistyö yleistyy hitaasti, vesialueen haltijat eivätkä alueen matkailuyrittäjät ole edes omina toimintaryhminään verkostoituneet ja tottuneet tekemään yhteistyötä, lisäksi kuntarajat ylittävä yhteistyö toimijoille uusi asia

Kalastuspalvelujen kehittäminen aloitettu, vaatii jatkotoimia

- o toimijoiden tieto- taidon lisääminen; aloitettu koulutus, tutustumis- ja koulutusretki, Kainuun Ekokosket- kalastusmatkailukohteet ja Kainuun kalasmatkailuverkoston toiminta, osallistujia 15 henkilöä, järjestetty Matkailu- ja kalastusmatkailun kehittämis- ja koulutusseminaari, osallistujia 34 henkilöä
- o tuotettu informaatioita aihepiirin kehittämisestä , lisätietoja myös internetissä mm. www.ahven.net , www.iijoki.fi- ja www.maaseutukeskus.fi/matkailuluokitus- sivustoilla.
- o Liitteet:: Esimerkkiotsikoita majoituskohteen mökkikansion informaatioksi, Majoituskohteen Saalispäiväkirja- lomakepohja, Esimerkkejä Oulun läänin alueella myynnissä olevista kalastusmatkailutuotteista (opastetut urheilukalastusretket), Kalastusoppaan ammattitutkinnon perusteet

5. Hankkeesta tiedottaminen ja julkisuus

Hankkeesta on tiedotettu yleisesti sen käynnistyessä ja päättyessä toiminta-alueella ilmestyville paikallislehdille sekä hakijan www-sivuilla. Hankkeen kannalta keskeisten yhteistyötahojen (mm. kalastuskunnat) tiedottamiseksi on järjestetty erillisiä tiedotustilaisuuksia ja työkokouksia

Hankkeen loppuseminaarina helmikuussa 2007, toteutettiin yhteistyössä Iijoen kalastusalueen kanssa Matkailukalastuksen ja Kalastusmatkailuseminaari Kehittämiskeskus Pohjantähdessä Pudasjärvellä

Hankkeen kokemuksia ja malleja (nettisivujen hyödyntäminen, suunnittelu- ja seurantatyökalut) on levi-
tetty mm. pidetyissä koulutustilaisuuksissa. Hankkeen loppuraportti ja hankkeen tuottamia materiaalia
on nähtävillä Pudasjärven ja Yli- Iin kuntien sekä Iijoen kalastusalueen internett- sivustolla
(www.iijoki.fi).

Osallistuminen / tiedotus: kahdeksan Iijoen kalastusalueen yleistä tai hallituksen kokousta v. 2005-
2007

Hankkeeseen liittyvää toteutunutta julkista tiedotusta

- hankkeen internett-sivusto, käyttöönotto 09/2005 (<http://pt.pudasjarvi.fi/projektit/iijoki2015>)
- [Iijoen vesistön kalastusalueen internett- sivusto \(www.iijoki.fi\)](http://www.iijoki.fi)
- 17.-18.11.2005 Oulun läänin kalastusaluepäivät Kalajoella
- 14.-16.02.2006 Suomen kalatalouden keskusliiton valtakunnalliset kalastusaluepäivät Helsingissä
- 11.03.2006 " Nuoriso kalastaa" talvipilkintä valistustapahtuma Pudasjärvellä
- 01.04. 2006 Pudasjärven kaupunkikylät- hankkeen seminaari Kouvan Kievarissa Kouvalla Pudas-
järvellä
- 06.-07.10.2006 Matkailukalastuksen ja kalastusmatkailun tutustumisretki Vuokattiin ja Puolangalle
- 03.02.2007 Pohjoinen Perhokalastuspalaveri Pudasjärvellä
- 16.02.2007 Matkailukalastuksen ja Kalastusmatkailuseminaari Kehittämiskeskus Pohjantähdessä
Pudasjärvellä
- 08 /2005- 02/2007 ajalla sanomalehdissä Iijoen vesistön kalastusalueen kalatalouteen liittyviä leh-
tiartikkeleita tai yleisöosaston kirjoituksia yhteensä 75 kpl (mm. Kaleva, Iijokiseutu, Puolanka-
lehti, Koillissanomat, Ylä- Kainuu, Kainuun sanomat, Pohjolan Sanomat, Pohjolan Perhokalastaja)

Hankeraportointi

Hankkeesta on raportoitu rahoittajalle puolivuositain väliraportin muodossa sekä loppuraportin muo-
dossa loppumaksatusten yhteydessä.

- väliraportit ja maksatushakemukset: v. 2005, 01.01.- 30.06.2006 maksatukset ok
- väliraportti ja kululuokkien muutoshakemus 01.07-31.12.2006
- 01.07.2006- 30.06.2007 jakson maksatushakemus loppuraportin yhteydessä maaliskuu 2007
- virallinen ja lopullinen loppumaksatushakemus Pohjantähden toimesta maaliskuu 2007
- projektipäällikön käytännön työt päättyneet helmikuussa 2007.
- hankkeen virallinen toiminta-aika päättyy 30.06.2007

6. Kokonaisrahoitus sekä rahoittajat

Kehittämishanke on rahoitettu JoMMA ry:n kautta jaettavalla julkisella rahoituksella (70%) sekä yksityisellä
rahoituksella (30%).

Rahoitus yhteensä	100 %	82 000 €
Toimintaryhmän rahoitus	70 %	57 400 €
Yksityisen rahan osuus	30 %	24 600 €
- PVO Vesivoima		8 200 €
- Iijoen vesistön kalastusalue		8 200 €
- Metsähallitus		8 200 €.

7. Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet kustannukset v. 2005-2007

Iijoki 2015 hanke

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet kustannukset v. 2005-2007, arvio 26.02.2007

Alkuperäinen päätös	2005	2006	2007	Yhteensä
Palkat	16 800,00	40 320,00	6 720,00	63 840,00
Ostopalvelut	2 000,00	2 000,00	0,00	4 000,00
Matkakulut	2 000,00	3 000,00	350,00	5 350,00
Vuokrat	1 230,00	2 460,00	410,00	4 100,00
Toimistokulut	200,00	300,00	100,00	600,00
Muut kulut	1 310,00	2 300,00	500,00	4 110,00
Kokonaiskustannukset	23 540,00	50 380,00	8 080,00	82 000,00

Ensimmäinen muutos budjettiin

	2005	2006	2007	Yhteensä
Palkat	14 312,34	40 320,00	7 851,10	62 483,44
Ostopalvelut	0,00	1 700,00	0,00	1 700,00
Matkakulut	571,20	4 400,00	350,00	5 321,20
Vuokrat	1 060,90	2 600,00	450,00	4 110,90
Toimistokulut	1 327,69	2 150,00	300,00	3 777,69
Muut kulut	2 306,77	1 800,00	500,00	4 606,77
Kokonaiskustannukset	19 578,90	52 970,00	9 451,10	82000

V. 2005 käyttämättä jääneiden varojen siirto v:lle 2006-2007 sekä kululuokkien muutos.

	2005	2006	2007	Yhteensä	Erotus alkuperäiseen päätökseen	Muutos alkuperäiseen päätökseen
Toinen muutos budjettiin						
Palkat	14 312,34	40 056,11	10 760,00	65 128,45	- 1 288,45 €	-2 %
Ostopalvelut	0,00	2 086,38	420,00	2 506,38	1 493,62 €	37 %
Matkakulut	571,20	2 080,33	510,00	3 161,53	2 188,47 €	41 %
Vuokrat	1 060,90	2 324,75	430,00	3 815,65	284,35 €	7 %
Toimistokulut	1 327,69	1 480,32	600,00	3 408,01	- 2 808,01 €	-468 %
Muut kulut	2 306,77	1 403,44	240,00	3 950,21	159,79 €	4 %
Kokonaiskustannukset	19 578,90	49 431,33	12 960,00	81970,23	29,77 €	

V. 2006 käyttämättä jääneiden varojen siirto v:lle 2007 sekä kululuokkien muutos.

Kustannuksia syntyy vielä maaliskuussa v. 2007. Projektipäällikön työsuhde päättynyt virallisesti 16.03.2007. Maksatushakemuksen lopulliset kustannukset tarkennetaan maaliskuussa 2007 Pohjantähden toimesta.

Edellä kuvatuista kustannuksista palkka- ja sivukuluihin sisällytetyt hallintokustannukset sisältävät projektin kirjanpitoon, raportointiin ja maksamishakemuksiin liittyvää valmistelutyötä, jonka on suorittanut hakija-organisaatiossa toimiva sihteeri. Palkkakustannukset perustuvat tuntikirjanpitoon ja ne on todennettu palkkakirjanpidon tosittein.

8. Hankkeen toimintojen jatkaminen ja kehittämis ehdotukset

Miten hankkeessa saavutettuja tuloksia hyödynnetään jatkossa ?

- aihepiirin kehittämiseen liittyvää tietoa nähtävillä internetissä www.iijoki.fi
- kalavesien käytön ja hoidon kehittämisestä vastaavat Iijoen vesistön kalastusalue ja vesialueiden haltijat, **henkilöstö- ja rahoitusresurssit liian pienet, vaatii lisärahoituksen lisäksi toimintojen organisoimisen ja toteutuksen jatkokehittämistä sekä toimijoiden koulutusta**
- virkistys- ja matkailukalastuksen sekä kalastusmatkailun kehittäminen jää ainakin vielä toistaiseksi yksittäisten toimijoiden, kalavesien haltijoiden, matkailupalvelujen tuottajien, Iijoen kalastusalueen ja alueen kuntien vastuulle, **vaatii yhteistyön kehittämistä ja organisoitumista sekä jatkokehittämishankkeita**

Hankkeen toimintojen jatko

Hankkeessa aloitetut tiedotuksen, toimijoiden yhteistyön ja tieto- taidon lisääminen, Kalavesien käytön ja hoidon sekä vesistöjen seurannan ja sekä uusien yhteistyömallien kehittäminen vaatii vielä usean vuoden kehittämistyötä. Iijoen kalastusalueen internet-sivuston kehittämistä tulee myös jatkaa koko alueen toimijoiden yhteistyönä ja saada siihen tarvittava rahoitus. (vrt. esim. Simojoen www- sivusto)

Hankkeen kuluessa on tullut esille paljon jatkokehittämistarpeita, joita tulisi kehittää koko kalastusalueen osalta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Alueellisesti kehittämisenäkökulma ja –toimenpiteet tulee laajentaa koskemaan alueen kaikkia kuntia sekä myös Keskipäijätien kalastusalueeseen kuuluvaa Iijokisuu- ja rannikkoaluetta. Kehittämistyöhön tulee saada myös mukaan kalatalouden (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos) ja matkailun tutkimusta ja kehittämistä tekevät sidosryhmät (mm. Oulun Yliopisto, yritykset, alueen kunnat) sekä alueen Ympäristökeskukset ja maakuntaliitot.

Tällä hetkellä ja tulevinakin vuosina on odotettavissa erityisesti kalastusalueen resurssien vähäisyys ja kalastus- ja osakaskuntatoimijoiden ikääntyminen. Näiltä osin tulee huomioida, miten resursseja ja rahoitusta voidaan vahvistaa kalatalouden eri osa- alueiden ja niitä hyödyntävien elinkeinojen kehittämistyössä.

Kalataloudesta saatavien tulojen ja erityisesti matkailuelinkeinon palvelujen kehittyminen on täysin riippuvainen siitä, miten kalavesien kalakannat kehittyvät ja missä määrin arvostettuja kalavesiä ja kalakantoja voidaan hyödyntää matkailussa. Matkailu- ja opaspalvelut kehittyvät vasta myöhemmin jopa usean vuoden viiveellä. Kalastuksella on eri muodoissaan myös suuri merkitys paikalliselle väestölle.

8.1 Ehdotuksia Iijoen vesistön kalastusalueella tulevaisuudessa tehtävistä kehittämis- hankkeista ja – aiheista

Selvitys- Kalatalouden taloudellinen (ja sosiaalinen) merkitys Iijoen vesistön kalastusalueella

- alueen kalastus, kalansaaliit, kalastajamäärät, matkailukalastus- ja kalastusmatkailu –tutkimus
- tunnusluvut kehittämistarpeiden ja – painopistealueiden arvioimiseksi

Kalastusalueen hallituksen ja kalastus- sekä osakaskuntien toimihenkilöiden koulutus

- Iijoen vesistön kalastusalueen kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman käytön ja hoidon tavoitteet ja suositukset- käyttöönoton edistäminen ja varmistaminen
- vesialueen haltijoiden yhteistyön kehittäminen

Osakas-/ kalastuskuntien Työrinki-kokeilu (Työvoimahallinnon kokeilu)

Yhteistoiminta- vesistöalueet- mm. kalastuksen valvonnan tehostaminen- uusi yhteistyömalli ja toiminnan rahoitus

Merkittävien vesistöjen / vesistöreittien vesistökohtaiset kalaveden käyttö- ja hoitosuunnitelmat

Iijoen kalastusalueen lohen kalastusjärjestelyt ja –säännöt, suunnitelma ja sopimukset

Lohen ylisiirtokokeilu Iijoen pääuomassa

Iijoen kalatie, esiselvitys

Harjuksen ja taimenen poikastuotannon ja tuotantoalueiden kartoittaminen

Jokialueiden harjuskantojen arviointi, käyttö- ja hoito- kalaston hoidon työkalu

Jokialueiden taimenkantojen arviointi, käyttö- ja hoito- kalaston hoidon työkalu

”Iijoen vesillä ” www-sivuston (www.iijoki.fi) ja Internet-tiedotuksen kehittäminen

- Iijoen kalastusalueen Vesistötietokannan kehittäminen (Vesistökortti), yhteistyö: Iijoen vesistön kalastusalue, Metsähallitus, Ympäristökeskus, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, T&E- keskus /kalatalousosasto
- Kalastusalueen oman sivusto- osion kehittäminen (mm. perusinformaatio, kartat, vesien käytön ja hoidon seuranta)
- vesialueiden haltijoiden (osakas-/kalastuskunnat) sivusto- osion kehittäminen (mm. perusinformaatio, kartat, vesien käytön ja hoidon seuranta, muu lisäinformaatio)
- Muiden sidosryhmien Informaation linkitys sivustolle
- Matkailijan kalastus- ja lomakohteet- sivustokokonaisuus, kartat, kalastuskohteet- ja matkailupalvelut
- Iijoen kalastusalueella sijaitsevat laavu-, avotulenteko-, sekä tauko- ja venelaskupaikat (tietopaketti- ja valokuvat www-sivustolle)

Matkailukalastuksen ja kalastusmatkailun kehittäminen

- Vesialueen haltijoiden tieto- taidon parantaminen, koulutus, yhteistyön kehittäminen
- Matkailupalvelujen tuottajien koulutus ja yhteistyön kehittäminen
- Matkailu- ja kalastusmatkailun yhteistoimintaorganisaation kehittäminen, osakeyhtiö tai joku muu yhteistoimintaorganisaatio, toiminta sekä rahoitus
- Iijoen vesillä –kalastuslupa (valittujen kalastuskohteiden kalastusluvan maksaminen kännykällä / internetissä)
- Iijoen vesillä – matkailijan kalastus- ja lomakohteet –opaskirjanen (painotuote)
- Matkailukalastus- ja kalastusmatkailupalvelujen tuotteistaminen, opastetut kalastusretket, tuotetestaukset, matkanjärjestäjävierailut ja –tiedotus- ja markkinointi
- Iijoen vesillä –Informaatiokeskus (sijointi Oulu- Kuusamo- tien tuntumassa sijaitsevalle suositulle huoltoasemalle tms.)

Iijoen kalastusalueella sijaitsevat laavu, avotulenteko, tauko- ja venelaskupaikat, maasto- ja tienvarsioipaiteet, infotaulut+ tauluinformaatio, kunnossapidon ja huollon hallinta – ja seurantajärjestelmän kehittäminen (kuntaorganisaatioiden käyttöön)

” Nuorten Internet-kalastuspeli – Iijoen kalavesillä” (valistus/kalastusharrastuksen lisääminen).

Liikunta- ja toimintarajoitteisten kalastusmahdollisuuksien parantaminen (Kalastuspuistot)
Raputalouden kehittäminen

9. Hankkeen itsearviointi: miten hanke onnistui ?

Onnistumiset

- eri osapuolien kiinnostus ja yhteistyö lisääntyi merkittävästi
- tietoisuus kalatalouden merkityksestä lisääntyi
- alueen imago parantunut suuren yleisön silmissä
- käytettävissä uutta tietoa ja kehittämistyökaluja, tiedotus uusien tiedotuskanavien kautta (www.iijoki.fi)
- lisäsi toimijoiden tietoisuutta jatkokehittämistarpeista ja – mahdollisuuksista

Epäonnistumiset

- käytettävissä ollut toiminta- aika lyhyt verrattuna hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin
- virkistys- ja matkailukalastus- sekä kalastusmatkailukohteiden maastokäynnit ja majoitusyritysten yritys- käynnit jäivät tekemättä ajan puutteen vuoksi
- joidenkin toimijoiden mielestä Iijoen vesistön kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelma on liian laaja ja yksityiskohtainen

10. Raportin liiteaineisto

Liitteet:

1. Hankkeen tavoitteet, tulokset 08 / 2005-03 / 2006 (TE- keskuksen indikaattorilomake)
2. Hankkeen toimenpiteet, toteutuma, aikataulut 03 / 2005-03 / 2007
3. Kalavesien käytön ja hoidon kehittäminen: www.iijoki.fi / Työkalut / Iijoen vesistön kalastusalueen Kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelma v. 2006. Osakaskunnan toimintojen suunnittelu- ja seuranta (vesialueen haltijan työkalu). Kalastusalueen toimintojen suunnittelu- ja seurantatyökalu. Virkistys- ja matkailukalastuksen sekä kalastusmatkailun kehittämisen-työkalu.
4. Kalastuspalvelujen kehittäminen (ei mukana liitteinä): www.ahven.net / Kalamökit- kriteerit (Suomen Kalatalouden keskusliitto), www.maaseutukeskus.fi/matkailuluokitus / Maaseutumatkailun majoitustilojen valtakunnallinen laatuluokitusjärjestelmä, www.iijoki.fi / Työkalut / Matkailu- ja palveluyrittäjät / Esimerkkiotsikoita majoituskohteen mökkikansion informaatioksi, Saalispäiväkirja- lomakepohja, Kalastusoppaan ammattitutkinnon perusteet, Esimerkkejä Oulun läänin alueella v. 2005 myynnissä olleista kalastusmatkailutuotteista (opastetut urheilukalastusretket)

11. Yhteystiedot

Pudasjärven kaupunki, Kehittämiskeskus Pohjantähti, Teollisuustie 1, 93 100 Pudasjärvi.
Yhteyshenkilö: Petri Kauppinen, yksikön johtaja. puhelin 0400-184 694, telefax 08-823 453, sähköposti. petri.kauppinen@pudasjarvi.fi, www: <http://pt.pudasjarvi.fi>